

De Plicht

Karin Thomas

Exclusieve publicatie

Hamley Books

VOORPUBLICATIE

Proloog

Het geluid drong te laat door tot in mijn door alcohol benevelde brein. Het gekraak van hout en gestommel op de trap. Degenen die mijn huis waren binnengedrongen – ik hoorde meerdere voetstappen en stemmen – deden geen moeite om hun aanwezigheid te verbergen. Er ging een deur open. Ik herkende het gepiep van de badkamerdeur tegenover mijn slaapkamer. Dit was serieus. Mijn hand tastte naar de la van het nachtkastje en schoof het open. Ik omklemde het geladen pistool dat erin lag.

Naast me bewoog het warme lichaam van de vrouw die ik de vorige avond – beter gezegd een paar uur geleden – had opgepikt in de bar waar ik nog een afzakkertje had genomen. Ik liet ze nooit blijven, maar nu was ik zelf in slaap gevallen. Een stommitieit die ik mezelf niet snel vergaf.

Met een vloeiende beweging liet ik me van het bed vallen en ik vond een plek tussen het nachtkastje en de muur. Ik paste er nog net tussen. Ik hijgde. Van schrik of... Te veel vet eten, drank en regelmatig een goede sigaar hadden mijn conditie er niet beter op gemaakt.

‘Schat, wat is er aan de hand?’ Ik hoorde hoe ze rechttop ging zitten.

‘Houd je bek, stom wijf,’ zei ik net iets te hard.

Onze stemmen hadden duidelijk iemand gealarmeerd. De deur van de slaapkamer werd opengesmeten. Ik hief het pistool en kromde mijn wijsvinger rond de trekker. Het schot was oorverdovend, maar werd niet overstemd door een kreet van pijn. Ik had niemand geraakt.

Het licht van de lamp boven mijn hoofd verblindde me. Iemand had te snel de lichtknop naast de deur gevonden. De aanblik van in zwart gehulde mannen met kogelwerende vesten verbaasde me. Er werden wapens op me gericht. Dat was niet wat ik verwachtte.

‘Laat het wapen vallen.’ De geschreeuwde woorden waren bijna onverstaanbaar. Ik liet het wapen los en dat werd direct bij me vandaan geschopt.

Een harde stem zei: ‘Herman Hobbema, je staat onder arrest op verdenking van de moord op...’

De namen die hij noemde en die ik al te goed kende, werden overstemd door het gegil van de vrouw in mijn bed. Háár naam kon ik me niet eens meer herinneren. De beschuldigingen gingen nog een tijdje door, ze drongen maar half tot me door. Handen grepen me onder mijn oksels en sleurden me overeind. Boeien klikten rond mijn polsen en er kwam even een gelatenheid over me heen die ik niet van mezelf kende.

De cel op het politiebureau was kaal. Het enige meubilair was een betonnen bank die niet uitnodigde om op te gaan liggen. Ik moest pissen, maar de wc ontbrak. Ik ging zitten op het harde beton en vermaakte me een tijdje met de teksten die op de grijze muren waren gekrast of geschreven. Sommige teksten waren roestbruin verkleurd en ik hoopte dat ik niet naar het bloed of de uitwerpselen van wie dan ook zat te staren. De verrotte stank in de cel deed me anders vermoeden. Het gevoel van tijd raakte ik kwijt. De politiecel had geen raam en mijn horloge lag thuis in de badkamer. Het zou onderhand wel dag zijn geworden.

Heel donker zag ik mijn nabije toekomst niet in. Ik was ervan overtuigd dat ik over een paar uur thuis zou zijn en de onfrisse omgeving waarin ik me nu bevond van me af kon wassen. De misdrijven waarvan ik werd beticht, moesten eerst worden bewezen.

Ik had het mis. Goddomme, hoe kon ik er zo naast zitten. Dat ik midden in de nacht van mijn bed was gelicht, bleek van justitie een uitgewerkt plan waaraan maanden van onderzoek en voorbereiding vooraf waren gegaan.

De drie dagen in verzekeringstelling werd met drie dagen verlengd. Daarna besliste de rechter-commissaris dat ik in voorlopige hechtenis werd gehouden en zou worden overgebracht naar een gevangenis. Op dat moment wist ik niet eens waar ik naartoe ging. Pas later werd me verteld dat ik naar de gevangenis in Krimpen aan den IJssel zou gaan. Nog steeds had ik goede hoop dat ik na de veertien dagen voorlopige hechtenis deze ellende achter me kon laten.

Dat feest ging ook niet door. De raadkamer gaf het bevel gevangenhouden voor in totaal negentig dagen. Voordat die periode was verstreken, zou mijn strafzaak bij de rechtbank voorkomen. Ik had nog een ijzer in het vuur. Het werd tijd dat iemand zijn schuld aan mij ging inlossen.

1.

Ieder geluid in het grachtenpand waar we bijna zeven jaar hadden gewoond, klonk hol. Verhuisdozen stonden overal opgestapeld, een deel van de meubels was verkocht en een deel namen we mee naar ons nieuwe huis in Lelystad.

Ooit hadden Jef en ik elkaar de belofte gedaan dat, zodra ik zwanger was, we de stad zouden verlaten en een rustige, maar vooral veilige omgeving zouden zoeken waarin ons kind kon opgroeien. Vol bravoure had ik verkondigd dat ik Amsterdam niet zou missen, maar dat was iets meer dan vier maanden geleden, nadat ik net de zwangerschapstest had gedaan en de euforie van de baby die in me groeide de overhand had. Nu het zo ver was, wist ik dat ik mezelf had bedonderd. Ik hield zielsveel van de stad waarin ik was geboren en getogen. Opgroeien in de stad leek me opeens niet meer zo erg. Het was mij ook gelukt, met vallen en opstaan, maar ik herinnerde me ook het plezier dat ik had wanneer ik met mijn vriendinnen na school door de stad dwaalde. Mijn eerste wankele stappen naar zelfstandigheid nadat ik was afgestudeerd. Mijn kleine eenkamerflat. Het café waar ik Jef tien jaar geleden had ontmoet en waar we nog steeds regelmatig iets gingen drinken. Vrienden die we achterlieten. De loze beloftes die we deden dat we elkaar regelmatig zouden zien. Lelystad lag toch bijna om de hoek. Wat was nou zestig kilometer? En het nieuwe huis was groot genoeg om bezoek te laten overnachten.

Ons huis... het bejaarde pand waar de traptreden kraakten en kreunden onder onze voeten. De lange, smalle woonkamer die in de winter niet warm te krijgen was, zodat er altijd een dik vest over de stoelleuning hing. De oude glas-in-loodramen die het zonlicht filterden en een waaier van kleuren op de houten vloer tekenden. Het souterrain waar ik mijn werkkamer had. Als ik uit het raam schuin boven mijn hoofd keek, zag ik alleen benen en het schoeisel waarin de voeten waren gehuld.

Met een bruusk gebaar veegde ik over mijn ogen.

Twee weken na mijn eerste controle bij de verloskundige, kwam Jef thuis met een stapel folders. Huizen in de nieuwbouwwijk Warande in Lelystad. Een straat met daarin zestien vrijstaande villa's met enorme tuinen rondom. Voor het huis was niets anders dan weiland en de Oostvaardersplassen bevonden zich op een steenworp afstand. Ik zou met de baby uren kunnen wandelen in het natuurgebied. Hij had al geïnformeerd bij de makelaar en die vertelde hem dat er een inschrijving was teruggetrokken en het bijna afgebouwde huis in de verkoop stond.

‘Dit is ons huis,’ had hij gezegd. ‘Hier groeien onze kinderen op.’

Zijn enthousiasme werkte aanstekelijk, totdat ik de prijs zag. ‘Dat kunnen we toch niet betalen?’ zei ik en op dat moment voelde ik een enorme teleurstelling.

Jef lachte. ‘Dat kunnen we wel. Ik heb een flinke eindejaarsbonus gekregen en die is ruim voldoende om de hypotheek rond te kunnen krijgen. We wonen in een grachtenpand, schat. Hartje Amsterdam. Dit huis is binnen een week verkocht.’

Het stak me dat Jef niets had gezegd over die bonus. Zo waren wij niet, we verzwegen niets voor elkaar en dat leek door het verzwijgen van zijn bonus opeens veranderd. Het bedrag moest aanzienlijk zijn geweest, want het huis in Lelystad kostte op een paar euro na anderhalf miljoen. De gedachte dat hij meer dingen had achtergehouden, probeerde ik van me af te zetten. Het was alleen zijn bonus hield ik mezelf voor. Een verrassing. Het was niet eens een echte leugen. Hoewel we allebei onze eigen bankrekening hadden, had ik ook inzage in de rekening van Jef en andersom. Ik keek er nooit naar.

Jef kreeg gelijk, hoewel de verkoop ongeveer een maand in beslag nam. Ik had weleens de exorbitante prijzen gezien die voor een grachtenpand werden gevraagd, maar ik had nooit kunnen denken dat ons huis zo snel voor een dergelijk bedrag zou worden verkocht.

Het was een geruststellende gedachte dat we geen zware hypotheek op ons nieuwe huis hadden rusten. Aan de andere kant was het opeens zo definitief. Ik ging Amsterdam verlaten en dat deed meer pijn dan ik dacht.

Tenminste, dat was definitief nadat we het huis hadden bezichtigd. Het was mooi, veel groter dan ik me had voorgesteld. Mijn enthousiasme groeide. De ruimte waarin een keuken naar keuze kon worden geplaatst, sprak tot mijn verbeelding. Een landelijke keuken, donker hout, koperen pannen en een grote tafel met makkelijke stoelen waaraan we niet alleen konden eten, maar ook iets drinken en ontspannen. De woonkamer met aan de achterkant openslaande deuren die naar de tuin leidden. Het uitzicht was adembenemend. Niets anders dan groen, struiken die bloeiden in een scala van kleuren en een blauwe lucht met wat wolken.

Op de eerste etage bevonden zich vier slaapkamers en twee badkamers. Voorlopig konden twee slaapkamers worden bestemd als kantoorruimte. Eén voor Jef en de kleinere slaapkamer voor mij.

‘Wat denk je?’

‘Het is schitterend,’ verzuchtte ik. ‘Ik zie ons hier wel wonen.’ Dat was ook zo en ik kon me heel goed voorstellen hoe ons kind opgroeide in de natuur in plaats van in de drukke stad.

Mijn woorden gaven de doorslag. Jef belde de makelaar en daarmee werd de aankoop in gang gezet.

Thuis liep ik door de kamers die me zo dierbaar waren geworden. Het leek op een afscheid en dat was het ook. De zon die ons had begeleid naar Lelystad was verdwenen. Uit de grijze lucht viel motregen en ik knipte een schemerlamp aan. Ons nieuwe huis was lichter, had meer ramen en een uitzicht waarvan ik waarschijnlijk geen genoeg zou krijgen. Het was een goede beslissing.

De bouw van ons nieuwe huis in Lelystad was afgerond en ik werd heen en weer geslingerd tussen gevoelens van spijt en de opwindning van een heel nieuwe start. De overdracht was nog twee weken van ons verwijderd.

Met iedere doos die ik inpakte, was het alsof ik het huis ontdeed van alles wat het ooit ons huis had gemaakt. De kasten waren leeg, ons leven werd verpakt in karton. Mijn werkkamer was opeens een kaal hok waarin alleen mijn bureau nog stond. Het enige vertrek dat nog enigszins bewoonbaar was, was de keuken. Daar leek alles nog op zijn plek te staan, hoewel de kastjes al voor meer dan de helft waren leeggehaald.

Lopende projecten had ik afgemaakt. Mijn agenda was net zo leeg als het huis en ik hoopte dat ik in Lelystad mijn werk na de bevalling weer kon oppakken.

Het scheen Jef minder te deren. Hij verheugde zich op de volgende fase in ons leven en af en toe kon ik zijn plannen voor de toekomst niet bijhouden. De grote achtertuin moest een speelparadijs worden voor onze kinderen. Ik had geen idee wat hij precies in gedachten had, maar voorlopig moest ik nog ons eerste kind eruit persen. Automatisch wreef ik met mijn hand over mijn buik die al een aardige welving vertoonde. Vijf maanden was het kleine wezentje dat erin groeide en door de drukte die de verhuizing met zich meebracht, had ik me daar veel minder mee beziggehouden dan zou moeten.

In ons nieuwe huis zou ik tijd genoeg hebben.

Ik had het hem al zo vaak zien doen. De sleutelbos in zijn hand, Jef zoekend naar de juiste sleutel. Twee keer naar rechts draaien. Ik bekeek de handelingen vanuit de auto, mijn hart kroop een stukje dichterbij mijn keel.

Over tien minuten zouden we de sleutel afgeven bij de notaris, de overdracht tekenen en dan was ons huis definitief niet meer van ons.

Eigenlijk was dat de laatste uren al zo. Een paar dozen met spullen die ik koesterde en de allerlaatste dingen uit de keuken stonden achter in de auto en op de achterbank. De rest was in de verhuiswagen verdwenen die hoogstwaarschijnlijk al op weg was naar Lelystad.

Formaliteiten. De ferme handtekening van Jef, de onzekere van mij. Mijn groeiende spijt en de blijdschap van de nieuwe eigenaar. Het was zo tegenstrijdig. De bos bloemen die ik van zijn vrouw in mijn handen gedrukt kreeg. Lief bedoeld, maar ik voelde me er niet beter door. Ik kon me niet voorstellen dat zij voortaan in mijn keuken zou staan en uit het raam zou kijken om het beeld van de gracht in zich op te nemen. Ik vroeg me af of zij ook na verloop van tijd de mensen zou leren kennen. De wandelaars die iedere lunchpauze hetzelfde rondje liepen en op de terugweg naar kantoor een broodje van Délifrance aten. Als het regende en de gracht in een grijs waas was gehuld, liep een van hen naar de broodjeszaak en haastte zich met verschillende zakjes weer terug naar kantoor. Het blonde meisje, ik vond haar ontembare bos krullen prachtig, dat iedere dag klokslag vier uur haar fiets met een dikke ketting aan de lantaarnpaal voor ons huis bond, even omhoogkeek en zwaaide. Ik had geen idee waar ze woonde en of ze in de buurt werkte. Ik wist niet eens haar naam. Zou ze mij missen?

‘Dit is de laatste doos.’

Jef zette hem op de grond en veegde het zweet van zijn voorhoofd. ‘Ik heb geen idee wat je erin hebt gestopt, maar dat ding weegt loodzwaar.’

Ik grijnsde. ‘Boeken, denk ik. Die zijn als eerste de auto in gegaan.’ Ik keek door het raam, maar lette niet op het weidse uitzicht dat zich voor me ontvouwde. ‘Had de verhuiswagen er onderhand niet moeten zijn?’

‘We zijn hem op de snelweg voorbijgereden. Ze zullen zo wel komen.’

Ik voelde zijn blik op me rusten. ‘Je ziet er moe uit. Denk je wel aan jezelf en de kleine?’

‘Zoveel heb ik niet gedaan. Het gaat goed en ik verheug me op vanavond. Dan staan alle spullen op hun plek en zijn we echt verhuisd. Dit is ons droomhuis, toch?’ Ik voelde de heimwee genadeloos toeslaan.

Jef merkte niets van mijn gemoedstoestand.

‘Mijn droom is een kop koffie. Heb jij enig idee in welke doos het koffiezetapparaat zit?’

Ik wees naar een stapel dozen. ‘Daar ergens. Er staan vier dozen *keuken* en de rest zit in de verhuiswagen.’

Jef opende de eerste doos. Borden. De tweede bevatte alleen glaswerk. Op het moment dat hij de laatste – ongetwijfeld de wet van Murphy – opende en het apparaat onder de theedoeken vond, reed de verhuishwagen voor.

‘Ze zijn er!’ riep ik uit. ‘Eindelijk.’

Jef hielp de verhuizers en ik hoefde niet meer te doen dan aan te wijzen waar ik alles wilde hebben. De lege ruimtes werden gevuld met de meubels. Vertrouwde kasten, de nieuwe hoekbank, nog verpakt in plastic, en de enorme boekenkast die ik zelf had ontworpen en die direct een hele muur vulde. Nog meer dozen met boeken die ik de afgelopen jaren bij elkaar had gespaard. Ze werden bij de kast gezet zodat ik in de loop van de week alles een plek kon geven.

Een paar uur en ettelijke koppen koffie verder stond alles op zijn plek en waren de verhuizers vertrokken. Opnieuw stonden dozen hoog opgestapeld en het huis had nog lang niet de sfeer die ik zo graag om me heen creëerde.

VOORPUBLICATIE